Sitja de cal Pons

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Cal Pons. C/ Ordal, 2. 08795 OLESA DE BONESVALLS

Coordenades:

Latitud:	41.35447
Longitud:	1.84986
UTM Est (X):	403791
UTM Nord (Y):	4578746

Classificació

Número de fitxa	08146-20
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern
Segle	XIV?
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	No es conserva la sitja sencera, ja que es va reutilitzar per fer una tina i es va ampliar i modificar en part.
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 44904DF0738N
Autoria de la fitxa	Cortés Elía, Mª del Agua
Data de registre de la fitxa:	dj., 14/07/2005 - 02:00

Descripció

Cal Pons és una de les poques cases del nucli antic que conserven part de l'estructura antiga tot i que va ser ampliada en diferents èpoques a partir d'un nucli central que és el més antic. En aquesta casa es conserva

una antiga sitja que posteriorment es va aprofitar per ubicar una tina. La tina és de planta circular, de 3,5 metres de diàmetre i 3 de profunditat, folrada també amb cairons, coberta amb volta de maó i amb la boixa que dóna al celler que es troba a la banda de tramuntana de la casa, paral·lel a la sala central de l'arc. Té una porta quadrada a la volta superior per la que es pot accedir des del paviment de la casa. La sitja és de parets de terra compactada i té una profunditat de més de 6 metres. Es va aprofitar el forat ja fet de la sitja per construir a continuació la tina folrada amb cairons i que aprofita la part superior d'aquesta sitja; posteriorment, quan la tina ja no tindria utilitat, es va eliminar la base de la tina unificant tot el forat i utilitzant-lo probablement com a cisterna d'aigua.

Història

El cognom Poncs es repeteix a Olesa i el trobem associat a diferents cases: La Pedrosa, Mas Jansà, Milà de la Corbatera, a més de cal Pons. El 1388 ja s'esmenta un Poncs (Misser, 1953), mantenint-se el cognom durant el segle XVI. El capbreu de 1590 (AHVP) ens dona la posició del mas coincidint amb l'actual, amb el mas Ràfols al sud i el camí a l'est, i la casa era de Joan Poncs Batlle d'Olesa. Probablement aquest mas ja existia en el moment en que es fa consagrar l'església de Sant Joan, amb ampliacions i modificacions posteriors. Hi ha molta similitud entre les cases Ràfols i cal Pons, que son de la mateixa època. La sitja és una cavitat subterrània, excavada a la roca calcària que forma el substrat geològic en aquest indret, de forma aproximadament ovoide, destinada a guardar-hi productes fonamentalment alimentaris (cereals i llegums essencialment). En els nuclis urbans medievals era freqüent la construcció de sitges subterrànies a les cases. A Olesa tenim constància d'altres a diferents cases del nucli, en concret a can Ràfols es va descobrir una al celler però que encara no s'ha buidat de terra; també es coneix per tradició oral l'existència de sitges al barri de l'Hospital.

